

Hierbij biedt het kabinet u de Werkagenda aan van afspraak E5 van het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), getiteld “We verbeteren toegang tot bestaande geneesmiddelen voor patiënten”. Deze Werkagenda is opgesteld door alle partijen uit de geneesmiddelenketen¹ samen met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De formele ondertekening zal half juli plaatsvinden.

Belang van de Werkagenda Betere Beschikbaarheid Geneesmiddelen

De totstandkoming van deze Werkagenda is een betekenisvolle stap. Geneesmiddelentekorten vormen al jaren een zorgelijk en hardnekkig probleem. Een geneesmiddelentekort kan betekenen dat een patiënt zijn dagelijkse medicatie niet krijgt, dat een apotheker moet zoeken naar alternatieven, of dat zorgverleners kostbare tijd kwijtraken aan het oplossen van leveringsproblemen in plaats van aan zorg.

De oorzaken van geneesmiddelentekorten zijn divers en reiken vaak verder dan de eigen landsgrenzen: problemen bij de productie van grondstoffen, verstoringen bij fabrikanten, logistieke knelpunten bij groothandels, en informatieachterstanden verder in de keten bij apothekers en zorgverzekeraars. Geneesmiddelen komen via een lange keten bij patiënten terecht, met veel partijen die van elkaar afhankelijk zijn.

Het kabinet is daarom blij dat alle partijen in de geneesmiddelenketen zich samen verantwoordelijk voelen voor oplossingen. Met de uitwerking van afspraak E5 hebben producenten, groothandels, zorgverzekeraars, apothekers, artsen, ziekenhuizen en patiënten gezamenlijk gedragen afspraken gemaakt om beschikbaarheidsproblemen te voorkomen, te signaleren, beter te communiceren en effectiever op te lossen. Niet één partij pakt het probleem aan, maar de hele keten doet dat samen.

Bijdrage van de Werkagenda Betere Beschikbaarheid Geneesmiddelen

In de Werkagenda worden de afspraken die onder E5 zijn gemaakt concreet uitgewerkt. Voorbeelden van afspraken zijn het opstellen van uniforme definities van geneesmiddelentekorten, het zorgen voor snellere aanpassing van vergoeding statussen wanneer een preferent product niet leverbaar is en het opstellen van een inkoopleidraad om structurele knelpunten te voorkomen. Ook

¹ Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ), Federatie Medisch Specialisten (FMS), Biosimilars en generieke geneesmiddelenindustrie Nederland (Bogin), Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), Zorgverzekeraars Nederland (ZN), BG Pharma, College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG), Associatie van Ketenapotheken (ASKA), OptimaFarma, Koninklijke Nederlandse Maatschappij der Pharmacie (KNMP), Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers (NVZA), UMCNL, Patiëntenfederatie Nederland, Nederlandse Apothekers Collectief (NAPCo), Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen (VIG), Generieke Leveranciers Nederland (GLN) en Zorginstituut Nederland (ZIN).

wordt onderzocht of het haalbaar is om informatie over tekorten samen te brengen, zodat alle ketenpartijen sneller en gericht kunnen handelen.

De eerste zes afspraken van de Werkagenda waren al eerder opgenomen in het AZWA. Boven op deze afspraken zagen de partijen uit de geneesmiddelenketen en het kabinet aanvullende kansen om hun gezamenlijke inzet te versterken. Dit heeft geleid tot vijf extra afspraken en de toevoeging van het onderzoek naar een informatiepunt onder afspraak 5: Goed afgestemde reactie op (dreigende) tekorten.

Vervolgproces

Nu de Werkagenda definitief is, starten we met de uitvoering van de afspraken. Sommige afspraken zijn overigens al van start en worden voortvarend opgepakt. Ik zal uw Kamer in ieder geval informeren over de voortgang van de implementatie van de werkagenda in de periodieke brieven over beschikbaarheid van geneesmiddelen, waarbij de Kamer de eerstvolgende in het eerste kwartaal van het nieuwe jaar ontvangt.

Naast de afspraken in de AZWA-Werkagenda doet het kabinet nog meer aan het verbeteren van de beschikbaarheid van geneesmiddelen. Het kabinet heeft zich gecommitteerd om tekorten zoveel mogelijk te voorkomen en de leveringszekerheid van geneesmiddelen te verbeteren. Zo kijkt het kabinet bijvoorbeeld naar het verder verstevigen van de relaties met grote producerende landen, zoals India, en het stimuleren van en behoud van productie van kritieke geneesmiddelen in Nederland en Europa. Het kabinet is ook recent gestart met de onafhankelijke evaluatie van het preferentiebeleid. Op 1 april 2026 is de Kamer geïnformeerd over de maatregelen die het kabinet inzet om geneesmiddelentekorten aan te pakken.²

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.T.M. Hermans

² Kamerstukken II, 2025-2026, 29477, nr. 969